

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2025/2026 DO 2028/2029

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		METODYKA BADAŃ NAUKOWYCH		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska Uniwersytetu Rzeszowskiego		
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)		obowiązkowy		
Rok/semestr		I rok/ I i II semestr		
Dyscyplina		Nauko o Zdrowiu		
Język wykładowy		język polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Anna Bartosiewicz, prof. UR		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr hab. Anna Bartosiewicz, prof. UR		
Wymagania wstępne		Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie podstaw metodologii badań naukowych, w tym znajomość podstawowych paradygmatów badawczych, metod ilościowych i jakościowych oraz zasad etyki badań naukowych, osiągnięte na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji w dyscyplinie Nauki o Zdrowiu		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
W ramach przedmiotu „Metodyka badań naukowych” doktorantka ugruntuje oraz pogłębi wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie metodologii prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie Nauki o Zdrowiu. Przedmiot obejmuje zagadnienia związane z paradygmatami badawczymi, projektowaniem badań naukowych, doбором metod ilościowych i jakościowych, a także zasadami etyki badań i odpowiedzialności badacza. W toku zajęć omawiane są kluczowe etapy procesu badawczego, w tym formułowanie problemu badawczego, celów i hipotez, dobór próby, planowanie procedur badawczych, analiza i interpretacja danych oraz krytyczna ocena wyników badań. Szczególny nacisk położony jest na poprawność metodologiczną, rzetelność i wiarygodność prowadzonych badań, a także umiejętność samodzielnego i krytycznego myślenia naukowego. Przedmiot przygotowuje doktorantów do samodzielnego prowadzenia badań naukowych oraz realizacji rozprawy doktorskiej zgodnie z obowiązującymi standardami naukowymi.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: Lp.	zna i rozumie, posiada wiedzę			
P8S_WG3	Zna, rozumie i stosuje terminologię specjalistyczną używaną w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, w dyscyplinie naukowej Nauki o Zdrowiu, w której planowane jest prowadzenie badań naukowych.	P8S_WG	konwersatorium	projekt, dyskusja, egzamin pisemny (test)
P8S_WG4	Posiada szeroką wiedzę z zakresu stosowanej metodologii badań naukowych w dyscyplinie Nauki o Zdrowiu, wykorzystując	P8S_WG	konwersatorium	opracowania pisemne, projekt, dyskusja, egzamin pisemny (test)

	interdyscyplinarne narzędzia i techniki badawcze, pozwalające na uzyskanie najbardziej wiarygodnych i obiektywnych rezultatów pracy badawczej.			
P8S_WK3	Posiada szeroką wiedzę dotyczącą możliwości transferu wyników swojej działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej.	P8S_WK	konwersatorium	opracowania pisemne, projekt, dyskusja
Umiejętności: Lp.	<i>potrafi</i>			
P8S_UW1	Potrafi wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę do identyfikowania i praktycznego rozwiązywania napotykaných problemów badawczych poprzez: definiowanie celu, przedmiotu i hipotezy badawczej, tworzenia nowatorskich metod, technik i narzędzi badawczych oraz wyciągać wnioski na podstawie uzyskanych wyników badań.	P8S_UW	konwersatorium	projekt, dyskusja, opracowanie pisemne (manuskrypt publikacji)
P8S_UK1	Aktywnie konferować w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, dzieląc się efektami swojej pracy badacza.	P8S_UK	konwersatorium	opracowania pisemne (manuskrypt publikacji), projekt
P8S_UO1	Poprzez aktywne uczestnictwo w krajowym i międzynarodowym środowisku badaczy uczestniczyć w indywidualnych i zespołowych przedsięwzięciach naukowych pełniąc w nich różne role.	P8S_UO	konwersatorium	projekt
Kompetencje społeczne: Lp.	<i>jest gotów do</i>			
P8S_KR1	Wzmacniania i rozwoju etosu środowisk badawczych w tym do prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny uwzględniając zasady ochrony własności intelektualnej i zasad własności publicznej wyników badań.	P8S_KR	konwersatorium	projekt, dyskusja

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
I	-	-	-	-	30	3
II	-	-	-	-	30	3
razem:	-	-	-	-	60	6

METODY DYDAKTYCZNE

- konwersatorium w formie tradycyjnej;
- konwersatorium z prezentacją multimedialną;
- projekt;
- dyskusja.

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr I:

Podstawy metodologii badań naukowych, w tym:

- Nauka i badania naukowe, definicje, cele i funkcje badań naukowych;
- Paradygmaty badawcze
- Specyfika badań naukowych w naukach o zdrowiu oraz dyscyplinach pokrewnych.

Projektowanie badań naukowych, w tym:

- Identyfikacja i formułowanie problemu badawczego;
- Cele badań, pytania badawcze i hipotezy badawcze;
- Rodzaje badań: ilościowe, jakościowe oraz metody mieszane;
- Typy badań (obserwacyjne, interwencyjne, przeglądowe).

Metody i techniki badawcze, w tym:

- Dobór metod, technik i narzędzi badawczych adekwatnych do problemu badawczego;
- Dobór próby badawczej i zasady reprezentatywności.

Etyka badań naukowych, w tym:

- Zasady etyczne w prowadzeniu badań naukowych;
- Rola komisji bioetycznych i zasady przygotowywania wniosków;
- Odpowiedzialność badacza, rzetelność naukowa i przeciwdziałanie plagiatowi;
- Ochrona danych badawczych i własności intelektualnej.

Semestr II**Planowanie i realizacja badań, w tym:**

- Organizacja i przebieg procesu badawczego;
- Harmonogram badań i dokumentacja procesu badawczego;
- Zarządzanie projektem badawczym;
- Praca indywidualna i zespołowa w badaniach naukowych.

Analiza i interpretacja danych, w tym:

- Podstawy analizy danych ilościowych i jakościowych;
- Interpretacja wyników badań naukowych;
- Krytyczna ocena wyników oraz identyfikacja ograniczeń badania.

Upowszechnianie wyników badań, w tym:

- Zasady przygotowania publikacji naukowej;
- Struktura artykułu naukowego;
- Wybór czasopisma naukowego i proces recenzji;
- Etyka publikacyjna i zasady autorstwa.

Transfer wiedzy i funkcjonowanie w środowisku naukowym, w tym:

- Prezentowanie wyników badań (konferencje, seminaria, wystąpienia naukowe);
- Komunikacja naukowa w środowisku krajowym i międzynarodowym;
- Transfer wyników badań do praktyki społecznej i gospodarczej.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Przedmiot realizowany jest w semestrach I i II. Po zakończeniu semestru I przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną (ZO₁), natomiast po zakończeniu semestru II realizacji zajęć kończy się egzaminem (E₂). Zajęcia z przedmiotu realizowane są w bezpośrednim kontakcie doktorantki/doktoranta z promotorem lub promotorem pomocniczym.

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu po semestrze I jest złożenie sprawozdania z realizacji zadań badawczych. Warunkiem pozytywnego zdania egzaminu z przedmiotu po semestrze II jest uzyskanie co najmniej 51% punktów z egzaminu pisemnego (testu, prac pisemnych).

Aby uzyskać ocenę pozytywną stosuje się przelicznik za odpowiedni procent uzyskanych punktów:

- do 50% - niedostateczny, (doktorant nie robi postępów w badaniach naukowych, nie poszerza wiedzy, nie studiuje lektur, nie uczestniczy w merytorycznej dyskusji, nie wywiązuje się z obowiązków naukowych);
- 51% - 60% - dostateczny, (doktorant robi znikome postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, prowadzona dyskusja ogranicza się do wąskiego zakresu wiedzy merytorycznej, wywiązuje się z podstawowych obowiązków naukowych);
- 61% - 70% - dostateczny plus, (doktorant robi postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z obowiązków naukowych);
- 71% - 80% - dobry, (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);
- 81% - 90% - dobry plus, (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

- 91% - 100% - bardzo dobry (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, uzupełniającą i wykraczającą poza obowiązującą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych).

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	2 x 30 godz. – 60 godz.
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	116 godz.
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS*	6

LITERATURA

Literatura podstawowa:	Zieliński J. Metodologia pracy naukowej. Oficyna wyd. ASPRA-JR 2019 (ibuk). Babbie E., Jasiewicz-Betkiewicz A. Badania społeczne w praktyce. PWN 2019. Browner WS, Newman TB, Cummings SR, Grady DG. Designing clinical research. Lippincott Williams & Wilkins; 2022.
Literatura uzupełniająca:	Gajda R., Broniecka A., Metodologia badań żywieniowych: przewodnik do ćwiczeń, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego, Wrocław, 2018. Łobocki M. Metody i techniki badań pedagogicznych. Impuls 2005. Nowak S. Metodologia badań społecznych. PWN 2006. Jędrychowski W. Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2004. Creswell J., Projektowanie badań naukowych. J Metody jakościowe, ilościowe i mieszane. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2013. Radomski D., Grzanka A., Metodologia badań naukowych w medycynie. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań, 2011.

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

22.12.2025

Anna Białostocka

.....

Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej